Проект Переліку суддівських характеристик,
погоджений членами Робочої групи з розробки переліку суддівських характеристик,
16 грудня 2009 року.

Методичні рекомендації щодо визначення відповідності особи, що претендує на посаду судді, фаховим та особистісним характеристикам
(Критерії добору суддів)

Преамбула

Усвідомлюючи значення процедури добору кандидатів на посаду судді:

- керуючись Конституцією України, Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, Європейською хартією про Закон «Про статус суддів» від 10 липня 1998р., Законами України «Про статус суддів», «Про судоустрій України», «Про вищу Раду юстиції»;
- беручи до уваги положення та висновки, викладені в Кодексі професійної етики судді, затвердженого V З'їздом суддів України 24 жовтня 2002 року, у Висновку Першої експертної комісії Міжнародної асоціації суддів, що стосується правил етичної поведінки суддів, їх застосування та дотримання від 2004 року, в Основних принципах незалежності судових органів, затверджених Резолюціями 40/32 і 40/146 Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада і 13 грудня 1985 року, в Рекомендації № R (94) 12 «Незалежність, дієвість та роль суддів», схваленої Комітетом Міністрів Ради Європи 13 жовтня 1994 року;
- вважаючи, що достовірність оцінки здібностей і вмінь кандидатів на посаду судді створює передумову формування незалежного, професійного та висококваліфікованого суддівського корпусу;
- спираючись на вітчизняні традиції, наукові розробки та іноземний досвід;

сформульовано цю методологію оцінки якостей особи, яка претендує на посаду судді, а також обіймає посаду судді і претендує на просування по службовій кар'єрі судді, для визначення її здібностей та фахових характеристик, що складають повноцінне уявлення про особистість кандидата.

Напрями оцінювання та ступені відповідності

1. виходячи із високої соціальної значимості професії судді, враховуючи необхідний рівень юридичної кваліфікації, загально соціальне спрямування світогляду, яке повинне характеризувати суддю, особа, яка претендує на посаду судді, повинна оцінюватися за наступними напрямами:

1.1. Знання, що включають:

1.1.1. Знання з галузі права та знання судової практики застосування законодавства.

1.1.2. Вміння застосовувати знання на практиці та грамотно складати процесуальні документи.

1.2. Технічні навички, що передбачаються

1.2.1. Організаційні та організаторські навички.

1.2.2. Навички письма та мовлення.

1.3. Персональні якості, до яких відносяться:

1.3.1. Прагнення до професійного зростання.

1.3.2. Рішучість та оперативність; впевненість у собі.

1.3.3. Логічність, аналітичність та критичність мислення.

1.3.3. Здатність уважно слухати

1.3.4. Працьовитість.

1.3.5. Чесність, порядність, справедливість. Особиста гідність та самоповага

2. Орган, відповідальний за проведення оцінки, повинен визначати відповідність кандидата критеріям, які складають зміст вказаних напрямів оцінювання, вказавши один із ступенів відповідності, що наведені нижче:

2.1. Повністю відповідає;

2.2. Здебільшого відповідає;

2.3. Не відповідає

Зміст напрямів оцінювання.

Зазначені критерії оцінювання мають сприяти встановленню цілісної картини особистості кандидата на посаду судді. Проте це не означає, що всі критерії повинні бути рівною мірою високими, орган оцінювання може визначити, що недостатня розвиненість одного критерію буде компенсуватись за рахунок іншого.

	Назва характеристики /напрям оцінювання	Визначення та критерії оцінювання	Рекомендовані методи проведення оцінювання
	ЗНАННЯ		
1	Знання з галузі права та знання судової практики застосування законодавства	Ґрунтовні знання з теорії права, базових галузей права (Конституційного законодавства, ЗУ «Про судоустрій», ЗУ «Про статус суддів», Європейської Конвенції – для кандидатів на посаду суддів усіх судів. Додатково кримінального права та процесу, цивільного права та процесу, адміністративного права – для кандидатів на посаду суддів судів загальної юрисдикції, відповідних галузей права для кандидатів на посади суддів певної спеціалізації); знання спеціальних дисциплін щодо організації та функціонування судової системи, статусу суддів та етики судової діяльності.	Тест множинного вибору, ситуативні завдання (*у Академії суддів України є досвід розробки і апробації тестів на визначення рівня знань та ситуативних завдань у деяких кваліфікаційних комісіях).*
2.	Вміння застосовувати знання на практиці та грамотно складати процесуальні документи	Вміння застосовувати знання в конкретних ситуаціях та готувати чіткі та процесуально (юридично) грамотні судові рішення. Структура такого рішення має переконати читача своєю логічністю та послідовністю викладу.	Ситуативні завдання, стажування (*у Академії суддів України є досвід розробки і апробації ситуативних завдань у деяких кваліфікаційних комісіях).*
	ТЕХНІЧНІ НАВИЧНКИ		
3.	Організаційні та організаторські навички	Здатність організувати свою роботу і здатність визначати пріоритети, вміння організувати роботу інших осіб; здатність делегувати повноваження. Здібність швидко, сконцентровано працювати при інтелектуальних, вольових, емоційних перевантаженнях, стресостійкість.	Психологічне тестування; співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
4.	Навички письма та мовлення	Здатність ефективно спілкуватись у відповідності до ситуації, здатність висловлювати свою думку так, щоб вона була зрозумілою та сприймалася співрозмовником.	Співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
	ПЕРСОНАЛЬНІ ЯКОСТІ		
5.	Прагнення до професійного зростання	Готовність сприймати та засвоювати інновації, нововведення.	Співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи, стажування.
6.	Рішучість та оперативність; впевненість	Вміння швидко та вмотивовано (у відповідності до законодавства) приймати	Співбесіда з кандидатом; ситуативні завдання;

	Назва характеристики /напрям оцінювання	Визначення та критерії оцінювання	Рекомендовані методи проведення оцінювання
	у собі	процесуальні рішення, прогнозувати їх наслідки; здатність приймати рішення за стресових умов. Відчуття впевненості у своїх здібностях, довіри, надійності; зрілість.	характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
7.	Логічність, аналітичність та критичність мислення	Здібності до порівняння, аналізу, синтезу, абстрагування, узагальнення. Здатність самостійно та неупереджено, не вдаючись до допомоги інших, об'єктивно оцінювати інформацію.	Ситуативні завдання; психологічне тестування; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
8.	Здатність ефективно слухати та розуміти	Здатність дослуховуватись, розуміти і оцінювати інтереси, ставлення, мотиви дій іншої особи.	Психологічне тестування; співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
9.	Працьовитість	Відповідальне (чесне, добросовісне, сумлінне) ставлення до своїх професійних обов'язків; старанність; своєчасне виконання поставлених завдань.	Співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.
10.	Порядність, справедливість. Особиста гідність та самоповага	Здатність протистояти впливу, тиску, спокусі; чесність; принциповість при відстоюванні професійної позиції. Стриманість у манерах, емоціях, тактовність, ввічливість. Здатність об'єктивно, безсторонньо, неупереджено розглядати справи незалежно від того, хто є сторонами у справі, чи що є предметом спору, тобто неупередженість.	Психологічне тестування; співбесіда з кандидатом; характеристики за місцем навчання, роботи; стажування.

Примечание [mv1]: Визнано доцільним підібрати інший термін. Одночасно термін «емпатія» видалити, так як передбачає співчуття та співпереживання, вплив яких неприйнятний під час об'єктивного слухання справи.